

JAARVERSLAG 2025 MARA WERKGROEP

Continuïteit

Februari 2026, MARA WERKGROEP van dgWereldwerk:

Sjoukje Wethmar, Marja Chirangi, Jolande Amorison, Corine Duhoux en Leo Bakker

In samenwerking met Kanisa la Mennonite (Doopsgezinde kerk) Tanzania

Inhoudsopgave

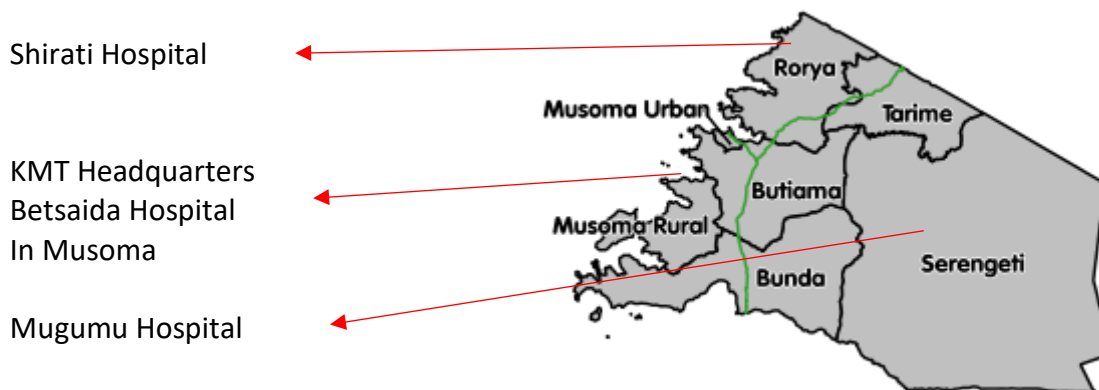
Pagina

1. Inleiding	3
2. Financiën	4
3. Aidswezen programma	5
4. Vocational Open School Shirati	5,6
5. KMT district ziekenhuis in Shirati	6
6. Revalidatie project Shirati / Mugumu	6,7
7. KMT Community Centre Shirati	8
8. Bethsaida Health Centre	8,9
9. Nyabange congregation	9
10. Mugumu district ziekenhuis	10
11. Kisare College of Health Sciences	10,11
12. Serengeti Diocese	11
13. Adoptieprogramma in Tanzania	11,12
14. Tot slot	12
15. Alle projecten op een rij	13,14

1. Inleiding

Mara is een regio in het noordwesten van Tanzania, grenzend aan Kenia en het Victoriameer. De regio is een kleine 20.000 vierkante kilometer groot, dus ongeveer half Nederland, en had in 2022 ruim 2,5 miljoen inwoners. De regionale hoofdstad is Musoma. Het Nationaal Park Serengeti ligt grotendeels in deze regio. De regio kent een aantal districten. Bron: [Tanzania: population by region 2021 | Statista](#)

Onze activiteiten spelen zich af in de buitenrand van Musoma Urban district (het stadsgebied), in het district Rorya in de plaats Shirati en in het Serengeti district in het dorpje Mugumu.

Het jaarverslag 2025 van de Mara werkgroep geeft weer een overzicht van de projecten die de werkgroep afgelopen jaar in Tanzania heeft ondersteund in naam van Doopsgezind Wereldwerk.

Er is sprake van een grote mate van continuïteit ten opzichte van 2024.

De omvang van het aantal projecten van 2024 kon in 2024 worden doorgezet, wederom met de zeer gewaardeerde bijdragen van diverse fondsen met een Doopsgezinde achtergrond. We zijn die fondsen heel dankbaar voor de mogelijkheid om veel extra werk in het gebied te verrichten.

In 2025 is er weer een bezoek afgelegd door Jolande en Leo in februari/maart 2025. Het reisverslagen hiervan is al veel eerder gepubliceerd, dat leverde veel informatie op voor het jaarverslag naast de zeer regelmatige mailcontacten die we met de verschillende contactpersonen van de projecten en de broeders en zusters van de Kanisa La Mennonite Tanzania (KMT) onderhouden hebben.

In 2025 is weer gewerkt met de intussen bekende en vertrouwde partners in het Mara district in Tanzania:

- de KMT in Shirati, Shirati Diocese
 - o het aidswezenprogramma in verschillende regio's in het Mara district
 - o de Kisare Vocational Open School
 - o het KMT district ziekenhuis, inclusief de lepra afdeling bij het ziekenhuis
 - o het Community Centre Shirati
- het gezondheidscentrum Betsaida in Musoma
- KMT Nyabange congregation, Musoma

- de KMT in Mugumu, Serengeti Diocese
 - o het KMT district ziekenhuis
 - o het Kisare College of Health Sciences
 - o KMT Diocese Serengeti en het Day Care Centre

Daarnaast is dgWereldwerk ook in Tanzania actief met het adoptieprogramma en het studiefonds of ook wel het scholarship programma genaamd. Daarvan zal apart verslag worden gedaan door de verantwoordelijke coördinatoren.

2. Financiën

Ook in het afgelopen jaar zijn er diverse bronnen geweest voor de financiering van de projecten van de Mara werkgroep. Ten eerste is daar het basis budget van Doopsgezind Wereldwerk waarmee gestart kan worden. Elk jaar is dat een vast bedrag, afgelopen jaar mochten we hetzelfde bedrag van €30.000 inzetten als het jaar daarvoor. We zijn blij dat de jaarlijkse daling van dit budget is gestopt en we de continuïteit van sommige projecten weer kunnen garanderen.

Daarnaast heeft de Mara werkgroep contacten met enkele Doopsgezinde Gemeenten en worden er vanuit die gemeenten soms specifieke projecten ondersteund. In 2025 werden vanuit de DG Aalsmeer en de burgerlijke gemeente Aalsmeer een tweetal projecten ondersteund en wel de realisatie van een Dental Unit in het ziekenhuis van Shirati en de uitbreiding van het Kisare Health College in Mugumu met de realisatie van een laboratorium klaslokaal. Ook werden er door enkele leden van de DG Aalsmeer enkele projecten op de Vocational Open School in Shirati ondersteund in de vorm van naaimachines en boeken. Tot slot heeft de Mara werkgroep een actieve benadering van diverse Doopsgezinde fondsen om specifieke projecten gefinancierd te krijgen. In 2025 hebben de stichting Dowilvo, Stuwkracht 10, Fonds van Zanten en de Stichting Waterlander allen een mooie bijdrage geleverd om diverse projecten mogelijk te maken. Vooral de bijdrage van dat laatste fonds heeft het mogelijk gemaakt om een algehele renovatie van het ziekenhuis in Mugumu op te starten, hetgeen van bijzondere betekenis voor de mensen in Mugumu is.

Al met al betekende dat, dat de Mara werkgroep voor een totaal van ruim € 130.000 aan projecten kon financieren. De overheadkosten voor werkbezoeken bedroegen 3,5% van het totale budget, hetgeen ruim binnen de norm voor overheadkosten is (10%).

De partners in het Mara district en de Mara werkgroep zijn de diverse donoren zeer dankbaar voor de geboden ondersteuning. Het maakt een mooie samenwerking tussen Doopsgezind Nederland en de KMT in Tanzania mogelijk.

3. Aidswezen programma

Het aidswezen programma bestaat al jarenlang, maar de naam dient niet de lading: het programma biedt financiële ondersteuning aan weeskinderen en andere kwetsbare, hulpbehoevende kinderen. Daarom wordt de naam voor 2026 aangepast aan een programma voor vulnerable children.

In samenwerking met de KMT-afdeling in Shirati draagt dgWereldwerk bij aan schoolkosten van zo'n 200 kinderen in een aantal regio's binnen het Mara district. Dit betreft m.n. kinderen in het basisonderwijs en middelbaar onderwijs. Ooit begonnen voor weeskinderen waarvan de ouders door aids waren overleden maar inmiddels is de doelgroep veel breder. De Bishop van Shirati en financiële man van de KMT Shirati – Duncan - zijn verantwoordelijk voor het opstellen en bijhouden van de lijsten met scholen en leerlingen die financiële ondersteuning krijgen. Dat kan zijn met schoolgeld, uniformen of schoolspullen. Eén of twee keer per jaar worden de scholen bezocht door Duncan en door Frank, planner van de KMT Shirati en worden de lijsten bijgewerkt. De KMT heeft in de dorpen een goed overzicht van welk kind mogelijk in aanmerking zou kunnen komen voor dit project. Veelal is het de pastor van de plaatselijke kerk die op de hoogte is van de vaak schrijnende omstandigheden van sommige kinderen en dat dan doorgeeft aan de verantwoordelijke personen in Shirati.

Ook dit jaar ontvingen ruim 200 leerlingen op meer dan 35 basis-en middelbare scholen een financiële ondersteuning. Het budget voor 2025 was € 7500,00.

4. Shirati, Bishop Kisare Vocational Open School (VOS)

Ook in 2025 is de school met een aantal projecten ondersteund. Wederom heeft het studiefonds er voor gezorgd dat een 15tal studenten de opleiding konden blijven volgens waar ze anders door financiële problemen hadden moeten afhaken. Dat is een belangrijk gegeven voor zowel die studenten als voor de school omdat dat de continuïteit van de school ook benadrukt.

Verder zijn er weer enkele projecten van afdelingen van de school ondersteund. Er is een grote set met boeken gekocht met steun van een familie uit de dg Aalsmeer alsmede een aantal nieuwe naaimachines waarmee de afdeling textiele vorming weer verder kan met praktijklessen en productie van schooluniformen voor andere scholen. Een belangrijke ontwikkeling was de installatie van een nieuwe solar systeem voor de school. Al vele weken was de stroomvoorziening onderbroken door een kapotte

transformator, de school zat echt zonder stroom. In samenwerking met Fonds van Zanten is een solar systeem aangelegd dat voor de helft van de school een goede stroomvoorziening betekent, een enorme stap voorwaarts. Men is er heel blij mee en de school is de donor zeer dankbaar dat dit mogelijk bleek.

Een aanvraag van de afdeling automechanics voor het opknappen van de lesauto van de rijkschool is naar 2026 doorgeschoven.

5. Het KMT district ziekenhuis in Shirati

Al twee jaar wordt in het ziekenhuis van Shirati de ontwikkeling van een Dental unit door dgWereldwerk ondersteund. Na de bouw van een mooi gebouwtje hiervoor is ook de inrichting ter hand genomen. In 2025 is de aanschaf van een complete tandartsenunit met stoel en accessoires gefinancierd. En als laatste is ook de aanschaf van een X-ray apparaat bekostigd zodat de unit eindelijk compleet is en volledig volgens de geldende standaarden kan opereren. Het is mooi dat een dergelijk groot project, zij het verdeeld over een aantal jaren toch ook gerealiseerd kan worden. Men is er reuze blij mee en het geeft de mensen en met name de jongeren in de regio de gelegenheid om eindelijk ook goede tandheelkundige zorg te krijgen. Dit project is mede door de bijdragen van Stuwkracht 10, de dg Aalsmeer, Dowilvo en dg Wereldwerk mogelijk gemaakt.

6. Revalidatie project MARA district

Mede door twee korte bezoeken in najaar 2023 en najaar 2024 door Sjoukje Wethmar van de Mara werkgroep, en het verzoek vanuit de ziekenhuizen in Shirati en Mugumu, is een begin gemaakt met een project om de revalidatie van gehandicapten direct en indirect te

ondersteunen. Hierbij wordt gedacht aan goede voorwaarden voor revalidatie in de ziekenhuizen, m.n. bij de afdelingen fysiotherapie. Zodat ze genoeg voorraad hebben als loop hulpmiddelen e.d., dat ze goede contacten hebben om technici om te adviseren welke voorzieningen gewenst zijn, als b.v. op maatgemaakte spalken, stoeltjes, rolstoelen met daarin voorzieningen om goed en veilig te zitten.

Driewielers, hulpmiddelen om het functioneren van de handen makkelijker te maken, e.d.

Daarnaast kan het ook financiële hulp zijn om orthopedische operaties en de nabehandeling daarvan mogelijk te maken, waar dat anders niet kan. Voor dit soort hulp is anonieme verslaggeving van groot belang om dergelijke hulp ook in de toekomst te kunnen geven.

In zowel Musoma als Mugumu zijn scholen waar gehandicapten worden geaccepteerd en waar ook de mogelijkheid is om in een aangepast internaat te wonen. In Musoma werkt een fysiotherapeut, maar wij konden helpen een driewielen voor één van de leerlingen te helpen financieren.

In het ziekenhuis in Mugumu, kon de technische dienst helpen door een nieuwe grote behandeltafel te maken en een loopbrug, ook werden twee oefenfietsen aangeschaft. Welke hulp gehandicapten kregen hoop ik spoedig te vernemen.

In het ziekenhuis in Shirati werd de hulp gegeven voor de driewieler voor Musoma en er werden meubeltjes gemaakt voor de opvang van een aantal kleine kinderen, die ook een activiteiten

programma kregen.

De fysiotherapie afdelingen kregen ook informatie over de Hambisela methode, die m.n. erop gericht is, de situatie thuis voor kind en ouders gemakkelijker te maken en hen te instrueren met veel voorbeelden van hulp op allerlei gebied van het dagelijks functioneren.

7. Het Community Centre van de KMT, diocese in Shirati

In 2024 is wederom een stap gemaakt in de renovatie van het community centre van de diocese van Shirati. De dining hall en de keuken zijn flink onder handen genomen en zien er weer fraai uit. Voor 2025 is een laatste stap in de renovatie gepland. Dit betreft het opknappen van de binnenplaats van het centrum en de vergaderruimtes. Verder moet er nieuw meubilair worden aangeschaft alsmede audiovisuele hulpmiddelen in de vorm van een laptop met beamer en scherm. Er is in onderling overleg besloten om dit als doel van de kerstcollecte van ADS, GDS en Wereldwerk in 2025 te bestemmen. Het bedrag van de collecte zal aangevuld worden tot het gevraagde bedrag van €14.000 om alle benodigheden in 2026 aan te schaffen en uit te voeren.

8. Bethsaida Health Centre in Musoma

Sinds 2008 ondersteunt doopsgezind Wereldwerk het Bethsaida Health Centrum in Musoma. Dit Health Centre is een eerstelijns gezondheidskliniek met mogelijkheid voor Home Based Care mede opgezet door Els de Quant die ook jaren in de board of directors heeft gezeten. Doopsgezind Wereldwerk onderhoudt een warme relatie met zowel het Health Centre als de stichting Vrienden van Bethsaida.

Solar project fase 1

In 2025 ontving Bethsaida Health Centrum zonne- energie via het duurzaamheidsfonds van Doopsgezind Wereldwerk. Er werden zonnepanelen op het dak geplaatst en accu's daaraan verbonden. De aanleg vond plaats tijdens het werkbezoek van Leo en Jolande in februari 2025. Het was toen ook erg druk in de Moeder en kind kliniek. De energie die opgewekt wordt is stabiel aanwezig en voldoende om het gehele hoofdgebouw van elektriciteit te voorzien. Dit blijkt niet alleen duurzaam, maar ook maandelijkse kosten voor energie zijn aanzienlijk afgenomen. Dit is bovendien een noodzakelijk voorziening in een land waar elektriciteit regelmatig uitvalt door instabiliteit van het netwerk of reparaties.

Hart en vaatziekten preventie programma.

In 2025 werd het Hart en Vaat preventieproject in samenwerking met Nyerere DD Hospital voortgezet en ontvingen veel inwoners van Mugumu en Musoma screening en

voorlichting. In Tanzania nemen hart- en vaatziekten snel toe, maar er zijn weinig behandel mogelijkheden. Preventie is dan extra belangrijk. Er zijn meerdere scholingen gegeven aan zowel medewerkers als kerkbezoekers over risicofactoren en preventie van hart- en vaatziekten, diabetes en perifeer vaatlijden. In november is er een uitgebreid symposium georganiseerd, waarbij ook gasten vanuit de overheid en een ander zuster ziekenhuis aanwezig waren. Er is zowel kleinschalig in de kliniek als grootschalig op de markt en net buiten de kliniek in een tent screening georganiseerd op risicofactoren. Bijna 1300 mensen zijn afgelopen jaar hierdoor onderzocht op risicofactoren en konden aansluitend informatie krijgen. Bij afwijkingen werd verwezen naar de ouderenpoli in het ziekenhuis of het spreekuur in het Health Centre. Daarnaast werden ouderen thuis bezocht voor behandeling en follow-up. Door dit project is nu op beide locaties behandeling en begeleiding van chronische aandoeningen zoals hartfalen, hoge bloeddruk en suikerziekte mogelijk.

9. Nyabange congregation, Musoma: het SOAP project

Hoe staat het met het soap project in Nyabange, wel, dat dreigt een langlopend proces te worden.

Tijdens ons bezoek in maart 2025 hebben we uiteraard ook uitgebreid met de coördinator van het project, pastor Shem Koren gesproken. Er gebeurde wel een en ander maar het bleef toch vooral bij uitzoeken hoe en waar een zeepmachine te kunnen kopen. Het idee was toen nog dat dat in Uganda moest gaan gebeuren en alle benodigde papieren was men aan het verzamelen daarvoor. In de tussentijd was men begonnen met het opknappen van een gebouwtje waar het apparaat zou komen te staan. En toen werd het stil.... En kregen we in augustus weer bericht van de pastor, met heel veel

excuses voor alle vertragingen. Een machine uit Uganda importeren was niet gelukt om een of andere reden dus het plan is gewijzigd. De zeepmachine moet in Tanzania gekocht worden. De kosten zijn dan helaas hoger wat ook weer vertraging teweeg brengt. Ook moet er betaald worden voor installatie en andere bijkomende kosten. Er wordt geprobeerd een lening of microkrediet te regelen. Evengoed zijn ze vastbesloten dat dit project moet lukken, ook al duurt het langer. We hopen er het beste van en zullen bij ons komend bezoek proberen enige voortgang te realiseren.

10. Mugumu District ziekenhuis

In 2025 is er heel veel gebeurd in het ziekenhuisje van Mugumu. De beweging om de dingen op te knappen kreeg een enorme boost dit jaar door een grote bijdrage van de Stichting Waterlander om het hele ziekenhuis aan te pakken. Alles is geschilderd en de kinderafdeling is helemaal opgeknapt. Ook is het nieuwe laboratorium ingericht en kan er onderzoek naar de resistentie van bacteriën gedaan worden. Tot slot is er een nieuwe tandarstenunit geïnstalleerd en kan de tandheelkundige zorg een grote verbetering krijgen.

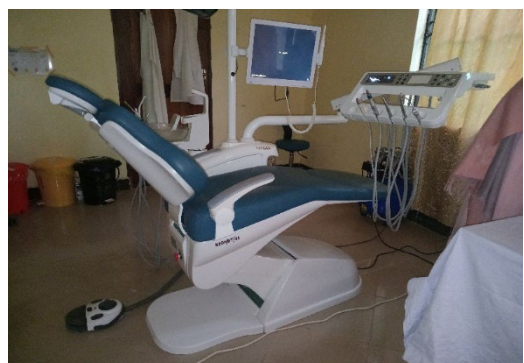
Een enorme stap vooruit en een mijlpaal in de geschiedenis van het ziekenhuis. Het streven is nu om in de komende jaren deze complete renovatie door te zetten en er voor te zorgen

dat in 2030 als het ziekenhuis 50 jaar bestaat er een compleet gerenoveerd ziekenhuis staat. Voor de mensen in het ziekenhuis en vooral ook voor de patiënten is dit een enorme positieve ontwikkeling, men is er dan ook bijzonder blij mee. De eerste cijfers laten ook al zien dat de zorg hiermee naar een hoger plan getild wordt, dat mensen met meer plezier naar het werk gaan en dat patiënten zich serieus genomen voelen. Een mooie ontwikkeling dus die in 2026 een vervolg zal krijgen.

11. Het Kisare College of Health Sciences

Het Kisare College of Health Sciences constateerde in 2025 een acuut probleem. De school heeft recent eindelijk een licentie gekregen voor de opleidingen van clinical officer verpleegkundige. Maar de voorwaarde hierbij was dat er op de school een praktijklokaal voor laboratorium techniek gebouwd zou worden. Dat was een groot probleem. Maar het was ook de sterke overtuiging van de school en de hele gemeenschap daarom heen dat dit moet gebeuren om de licentie niet te verliezen. Er is een plan gemaakt, de community heeft in eerste instantie grote bijdragen geleverd om een start te maken met de bouw. En aan dg Wereldwerk is gevraagd om hier ook een aandeel in te leveren. Dat is gedaan met hulp van diverse fondsen (de dg Aalsmeer i.s.m. de OSA en Dowilvo). Er is een bedrag van € 11.500 beschikbaar gesteld om het lokaal helemaal af te bouwen en dat is voor een groot deel ook in 2025

gelukt. Pas in de loop van 2026 zal het lokaal in gebruik kunnen worden genomen maar het is toch een prachtig resultaat dat met vereende krachten dit praktijklokaal tot stand kon komen.

Naast die project is er nog een klein project uitgevoerd. Op langdurig aandringen van de meisjes studenten is er een nieuwe verbrandingsoven gerealiseerd voor het verbranden van hygiëne materialen. Omdat er geen afvalverwerking in Tanzania is, is dit een veelvuldig voorkomend probleem dat op deze wijze is opgelost.

12. Serengeti Diocese, Mugumu

Nadat in 2024 het Day Care Centre is opgebouwd en ingericht, ging in 2025 de aandacht vooral uit naar verbetering van de gebouwen van de KMT zelf in Mugumu. Die zijn zeer verouderd, de daken lekken aan alle kanten en de sanitaire voorzieningen laten zeer te wensen over. Reden voor de Diocese om een project aan te vragen bij dgWereldwerk om dit aan te pakken. Vanuit het reguliere budget van de Mara werkgroep is een bedrag van €8000,= beschikbaar

gesteld om al deze dingen aan te pakken en dat is ook conform planning uitgevoerd. De kantoren met alle voorzieningen zien er weer netjes uit en dat maakt het werken voor alle medewerkers een stuk aangenamer.

13. Adoptieprogramma project “Geef een kind een kans” in Tanzania

Het adoptie project is het oudste project van Doopsgezind Wereldwerk. Het is gestart als project van een aantal Europese hulporganisaties gezamenlijk. (IMO) Sinds 2018 is het project verdeeld en heeft elke meewerkende organisatie een deel van de van de adoptie plekken onder zijn hoede genomen, zo ook Wereldwerk. In de ruim 40 jaar zijn er door Nederland zo elk jaar meer dan honderd kinderen ondersteund voor een plek op een school of in een dagverblijf.

Zo zijn er dus al duizenden kinderen geholpen om zo een goede start te krijgen op de eerste treden van de maatschappij. Een aantal van deze kinderen komen we nu tegen als groeps leidster in een dagverblijf, als leerkracht, als verpleegster en een enkele zelfs als arts.

Tegenwoordig willen we graag projecten die na één tot drie jaar zijn afgerond. Dat is dus totaal anders dan dit soort hulp aan kinderen. Steeds wordt een kind en daarbij ook zijn familie en zijn school, een paar jaar geholpen en daarna komt er een ander in zijn of haar plaats.

De basis van ons adoptie project is een aantal vaste donoren (gemeentes of individuele donoren) die ons met 200 euro per jaar steunen. Dit aantal is de laatste jaren net zoals het aantal doopsgezinde teruggelopen. Toch kunnen wij nog elk jaar nog 125 kinderen naar school laten gaan, omdat er ook losse giften binnen komen en er collectes zijn gehouden. Onze zuster organisaties in Brazilië, Paraguay en Tanzania geven ons door voor welke kinderen hulp nodig is, zijn sturen ons daarover één keer per jaar ook een verslag.

We sturen deze berichten ook naar de donoren en proberen ze ook op de website van Wereldwerk te publiceren.

14.Tot slot:

Dit was het jaarverslag van de Mara werkgroep over 2025. We zijn heel dankbaar dat samen met de partners in Tanzania en de donoren hier in Nederland we tot zoveel mooie projecten zijn gekomen en dat die ook allemaal op een goede wijze zijn uitgevoerd en afgerond. Het was goed om de partners ook weer te ontmoeten, alle bisschoppen te spreken en vooral ook te zien met eigen ogen hoe hard de mensen daar werken aan de taken die zij hebben, het onderwijs, de gezondheidszorg. En dan die projecten er bij doen omdat het hen allen weer een stap verder helpt.

Het is in ieder geval een voorrecht om met onze broeders en zusters in Tanzania te mogen samenwerken. We zijn de verschillende donoren die ons daarbij helpen bijzonder dankbaar. En we zijn ons er uiteraard van bewust dat het de bijdragen en collecten vanuit alle doopsgezinde gemeenten in Nederland het werk van dgWereldwerk mogelijk maken. Het is mooi om op een dergelijke wijze ons geloof, samen met broeders en zusters ver weg op deze wereld, vorm te geven.

Het overzicht van alle door dgWereldwerk ondersteunde projecten in 2025:

Nr.	Partnerorganisatie	Project	Afgerond in 2025
1	KMT, Shirati Diocese	Aidswezenproject	v
2	KMT, Shirati Diocese	Voorbereidingen afronding renovatie community centre, kerstcollecte w2025	
3	KMT/Vocational Open School Shirati	2 deelprojecten voor de verschillende afdelingen, textiel en boeken	v
4	KMT/Vocational Open School Shirati	Studiefonds 15 studenten	v
5	Kisare Vocational Open School Shirati	Solar project	v
6	KMT district ziekenhuis Shirati	Afronding inrichting Dental unit met tandartsenstoel met accessoires en een X-Ray apparaat	v
7	KMT District Ziekenhuis i.s.m. Mugumu District Ziekenhuis	Programma voor revalidatie van kinderen na operaties	v
8	Betsaïda Health Centra, Musoma	Programma preventie hart- en vaatziekten, i.s.m. Mugumu Hospital	v
9	Betsaida Health Centre, Musoma	Solar project	v
	Nyabange Congregation	Soap project	Wordt in 2026 afgerond
10	KMT Mugumu district ziekenhuis	Renovatie Ziekenhuis, schilderwerk, kinderafdeling	v
11	KMT Mugumu district ziekenhuis	Inrichting laboratorium, tandartsenstoel met accessoires	v
12	Kisare College of Health Sciences, Mugumu	Uitbreiding school met praktijklokaal voor laboratorium werk	Wordt in 2026 afgerond

13	Kisare College of Health Sciences, Mugumu	Incinerator, verbranding van hygiëne materiaal	v
14	Serengeti Diocese, Mugumu	Renovatie offices KMT, sanitair	v
15	Akelo girls hostel	Incinerator, verbranding van hygiëne materiaal	v
16	Adoptieprogramma Tanzania	21 adoptie kinderen, schoolspullen	v